

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 2110 del 14/08/2024

Traduzione in cimbro

Ferragosto pinn zungmindarhaitn von Trentino

[Cimbro] Alle offe in månat von snitt o di musee in di lentar von stòregen zungmindarhaitn von Trentino. Dise plètz soinz tördar bodase offetüan afte stòrdja, afte mode, afte kultür, aftz geleba vo haüt zo tage, ma übarhaup daz sèll boda hãm uantze lai di ladinar, di möknar un zdi imbar fòlk. An oportunitét vor berdase vinnnt vor da earst bòtta aftz üsarne saitn, ma an okasiong o zo khenna pezzar dise realtét vor alle di trentinar boda in månat von snitt gian nèt vort un stian dahuam zo gòdranen daz schümma vodar natür un vodar kultür vodar üsarn earde.

Di setz von musee boda machan khennen zimabrñ, ladinar un möknar soin eppaz lente offe vor da gântz kamòuschaft, un gèm nèt nèt lai vèrt un haltn zuar in raich stòrege-kulturàl schatz vo disan fòlk, ma da soin guat zo vornaügra alle tage daz sèll bosa opfarn, saiz auzlegom, saiz esperientzan.

Museo Ladin de Fascia

Vor ditza makma nemmen azpe schümmadar baipil in Ladinar Museo vo Fassa, an etnografesche edlstain, a raichar schatz vo stòrdja un von mode von fasanar folk, boda innrichtet alle djar auzlegom boda soin guat zo stiana nã in zaitn, azpe machan inntretn berd zuargeat in da virtuàl realtét boda trakk in preistòregen lånt von Pigui (“**Pigui Experience**” su prenotazione www.istladin.net/it/368).

Dar museo (offe von menta aftn vraitã vo di 10.00-12.00 un vo di 15.00-19.00), boda pittnãdar pittar Ladinar Bibliotèk iz toal von ladinar Kulturinstitut "Majon di Fascegn", “Z haus von fase” zoaget bia ’z iztase zuargemacht da ladinar kamòuschaft, àhevante von earstn arkeològeschen sachandarn boda soin khent gevuntet, sin in ta’ vo haüt, nã inan bege boda zoaget daz sèll boda iz khent getãnt in di djarhundartar, di ziviln un di relidjosatn rite, di folk tradiziongen, àna nia zo vorgèzza di kunst arbatn vo haüt, dar museo darzuar iz dar hauppunkt vor berda bill machan an etnografegen bege boda loaft durch daz gântz Fassa tal, gianante nã in dislokaratn sektziongen boda soin auz in di lentar, àhevante vodar **mül**, dena **da venedege sage**, un no **dar bersaldjo** un di auzlegom boda zoang bia ’z izta gest a **kasèll** odar übar daz **Groaz Kriage**. Darzuar drinn in an prodjèkt gemacht pittnãdar pittar Stiftung Dolomiti Unesco, dar ladinar Museo haltet offe sin atz 19 von snitt di auzlegom “**Franz Dantone (1839-1909) fotografo delle Dolomiti: la nascita di un immaginario collettivo**”.

Info: www.istladin.net/it

Bersntoler Museum

Atz Palai in Bernstol dar möknar Kulturinstitut hatt an auzlegom boda zoaget auz daz gântz djar bia ’z hãmnda gelebet soine låüt un iz offe alle tage, in tage vo ferragosto o (pinn orario 10.00-12.30 un 14.00-16.00).

Nidar nãmp in tafln pinn låntkartn von tal, briavan un pildar boda zoang di stòrdja vodar kamòuschaft, makma seng ordenje boda dise djar soin khent genützt alle tage azpe *di kospn*, di gelbarn pittar sol pitt holtz, odar *di kraks*, di djèrla genützt von kremar. Ma vennt o sachandarn boda di möknar hãm genützt vor soine rituél azpe *dar krònz*, dar huat von koskrittn, *de Stela* dar groaz stèrn getrakk von singlarstèrn vo hof in hof untar di Boinichtn. In da groaz sala darzuar izta **di auzlegom "Klòffen, sprechen, parlare"**, boda durch briavan, pildar un testimonjãntze machan khennen da bersentoleresch zung, a kulturàl schatz vo ania glãz un vo alln.

’Z **haus Filzerhof**, boda haür vairt di simmhundart djar sidar az iz khent augemacht, gittaz o zuar zo maga seng bia ma hatt gelebet alle tage in a famildja von tal dise djar. In hof iz no allz azpez iz gest – daz offege

väür, dar heart, di spus khâmmar, da sèll von khindar, dar stall un di tetsch von höbe – balz iz gest khent auzgerichtet di lestn djardar von simmhundart, khlummane arbatn sojn no khent gemacht djar vor djar von laüt bodada drinn hâmj gelebet.

Di vüarar sojn a dispositziõg vor berda zuargeat in månat von snitt alle tage vo di 10.00 sin afte 12.00 un vo di 15.00 sin di 17.30.

Info: www.bersntol.it

Museo Lusérn

Di auzlegom vo häür von Museo Lusérn von lusernar Kulturinstitut "**Billz gegrés un biar – Piante selvatiche e noi**", khint auz vonar groazan arbat boda hatt någesüacht bazta hâmj gebizt dise djar di laüt übar daz bill gegres un bia 'z hatt gehoazt azpe biar. Di auzlegom hatt 'z zil zo darhalta in sèll groaz schatz. Darzuar disarn auzlegom soinda di sèlln boda stian vor mearare djardar boda kontàrn di stòrdja von lånt, di tradiztiongen un di natür boda iz umenumm. 'Z soinda sale boda zoang baz ma hatt gevuntet vodar preistoregen zait, åndre, anvétze, zoang bia ma hatt gekhnöppl't un no soinda saln boda zoang 'z gebillt vo ünsarn lentar un sale übar daz Groaz Kriage boda hatt inngevånk Lusérn vor earst.

Dar museo iz offe a ferragosto o vo di 10-12.30 un vo di 14.00-18.00.

In lånt izta o '**z haus museo "Haus von Prükk"** (offe vo 10-12 un vo di

14.30-17.30) un da khlumma **pinakotèk** boda trakk in nåmj von gekhennate kunstlar von lånt **Rheo Martin Pedrazza**, darzuar makma gian zo macha in **staige "Von stòrdje afte Stòrdja"**, ummadar von viar emotzional staing zo macha zo vuaz boda partìrn von platz von lånt un vüart au aftn **Forte Werk Lusérn** (offe vo di 10.00 sin di 16.00 auz balz umbittart) in forte sin in earst von herbestmånat izta offe an auzlegom vo fotografian "**I**

fronte nei boschi" von Andrea Contrini, boda zoaget bazta iz hintar gestånt von Groaz Kriage ume Lusérn her un inn in Vesan.

Info: www.lusern.it

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)